

> Retouradres Postbus 40225, 8004 DE Zwolle

Rijkswaterstaat

**Rijksdienst voor
Ondernemend
Nederland**

Postbus 40225,
8004 DE Zwolle
mijn.rvo.nl

T 088 042 42 42
wnb@rvo.nl

Onze referentie
Aanvraagnummer

Kenmerk
WNB/2019/024.toek

Bijlagen
3

Datum 8 januari 2020
Betreft Beslissing op aanvraag

Geachte heer Drijvers,

Op 7 november 2019 heeft u een ontheffing aangevraagd. Ik heb uw aanvraag met de aanvullingen van 11 december 2019 en 18 december 2019 beoordeeld. In deze brief licht ik dit nader toe en leest u wat mijn beslissing is.

Inhoud aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op de realisatie van het project 'Verruiming Julianakanaal Haven Stein', gelegen in de gemeente Stein. Het project betreft de verruiming van het Julianakanaal als onderdeel van de Maasroute voor geschiktmaking tweebaksduwvaart. De werkzaamheden bestaan uit het verdiepen en deels verbreden van het Julianakanaal. Twee jaar geleden is er reeds een damwand ingebracht op de oostelijke oever. De aanwezige oeverbekleding wordt verwijderd zodat de damwand de nieuwe harde oever kan worden. Om dit te kunnen uitvoeren worden twee tijdelijke bouwkuipen ingericht, bouwkuip noord en bouwkuip zuid. De bouwkuipen worden gerealiseerd door het intrillen van damwanden en heiwerkzaamheden. De bouwkuipen worden leeggepompt, waarna vervolgens het talud strooksgewijs wordt uitgegraven.

U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, lid 2 en lid 4 van de Wet natuurbescherming voor wat betreft exemplaren van de bever (*Castor fiber*).

Besluit

Ik verleen u voor de periode 8 januari 2020 en met 31 december 2021 ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, lid 4 voor zover dit betreft het voortplantings- of rustplaatsen beschadigen of vernielen van de bever.

De overwegingen die ten grondslag hebben gelegen aan dit besluit worden in bijlage 1 toegelicht.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

- a. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soort(en) en beschreven verboden handelingen verleend.
- b. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
- c. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die vallen onder de bevoegdheid van onze minister conform artikel 1.3 van de wet.
- d. Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft het plangebied voor de realisatie van het project 'Verruiming Julianakanaal Haven Stein', gelegen in de gemeente Stein in het zuidwesten van Urmond, begrensd door de Paalweg en een haven in het oosten en in het westen door de westelijke oever van het Julianakanaal, één en ander zoals is weergegeven in afbeelding 1 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Activiteitenplan Verruimen Julianakanaal haven Stein' van 5 november 2019.
- e. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het bevoegd gezag indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift b noodzakelijk zijn.
- f. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
- g. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- h. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar het bevoegd gezag te zenden.

Specifieke voorschriften

- i. U dient, met in achtneming van onderstaande voorschriften, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in hoofdstuk 6 van het bij de aanvraag gevoegde 'Activiteitenplan verruiming Julianakanaal haven Stein' van 5 november 2019 (bijlage 2 bij dit besluit); alsmede zoals beschreven in de bij de aanvullingen van 11 december 2019 gevoegde 'Memo aanvullende informatie ontheffingsaanvraag Stein' (bijlage 3 bij dit besluit).

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum

8 januari 2020

Onze referentie

Aanvraagnummer

Kenmerk

WNB/2019/024.toek

- j. U dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare voortplantingsperiode van de bever. Deze loopt globaal van mei tot en met augustus. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze periode langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige op het gebied van de bever.
- k. U dient voorafgaand en tijdens de werkzaamheden vast te stellen of de burcht verlaten is. U dient te werken zoals is beschreven in paragraaf 6.2 van het bij de aanvraag gevoegde 'Activiteitenplan verruiming Julianakanaal haven Stein' van 5 november 2019 (bijlage 2 bij dit besluit). Indien uit monitoring blijkt dat de burcht verlaten is dan wordt deze ontmanteld onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de bever.
- l. Indien uit de monitoring blijkt dat er meer burchten en/of oeverholten in het plangebied aanwezig zijn dan waarvoor is aangevraagd, dient direct contact met het bevoegd gezag te worden opgenomen om te bepalen of een wijzigingsverzoek noodzakelijk is.
- m. U dient in de periode september tot en met april het werkgebied vrij te houden van vegetatie.
- n. Het is niet toegestaan om zich met zware machines te begeven binnen een straal van 20 meter tot de burcht.

Overige voorschriften

- o. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
- p. U dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin bovengenoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte te worden gesteld.
- q. Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient u, minimaal vier maanden voor het verstrijken van deze termijn, een verzoek tot verlenging van de ontheffing in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.

¹ "Onder een ecologisch deskundige verstaan wij een persoon die ecologisch advies verstrekt of werkzaamheden begeleidt op het gebied van habitats en soorten en die schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis heeft."

Bezwaar

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief digitaal of schriftelijk een bezwaarschrift indienen. De datum bovenaan deze brief is de verzenddatum.

Een digitaal bezwaarschrift kunt u indienen via mijn.rvo.nl/bezwaar. Als u schriftelijk bezwaar wilt maken, stuurt u het ondertekende bezwaarschrift naar de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, afdeling Juridische Zaken, postbus 40219, 8004 DE Zwolle.

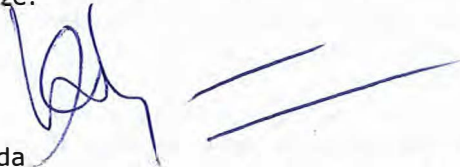
Vermeld in uw bezwaarschrift in ieder geval onze referentie, het briefkenmerk en de datum van de beslissing waartegen u bezwaar maakt. U vindt onze referentie en het briefkenmerk in de rechter kantlijn van deze brief.

Meer informatie

Heeft u nog vragen, kijk dan op onze website mijn.rvo.nl. Of bel ons: 088 042 42 42 (lokaal tarief).

Met vriendelijke groet,

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze:

Arjan Wierda
De Teammanager Vergunningen Natuur Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum

8 januari 2020

Onze referentie

Aanvraagnummer

Kenmerk

WNB/2019/024.toek

Bijlage 1: Overwegingen Wet natuurbescherming

Afwijzing Artikel 3.5, lid 2 Wet natuurbescherming

Uit de aanvraag blijkt dat ontheffing is aangevraagd van de verbodsbepaling genoemd in artikel 3.5, lid 2 van de Wet natuurbescherming voor zover dit betreft het opzettelijk verstoren van de bever. Ontheffing voor het opzettelijk verstoren van de bever is in casu niet aan de orde. Er worden door u voldoende maatregelen genomen om het opzettelijk verstoren van de bever te voorkomen.

Instandhouding van de bever

Artikel 3.5, lid 4 Wet natuurbescherming

De bever is in het plangebied aangetroffen. Nabij bouwkuip zuid is één voortplantings- en rustplaats in de vorm van een beverburcht vastgesteld. Deze burcht wordt intensief belopen en is mogelijk een kraamverblijf. Dit laatste kan niet met zekerheid worden vastgesteld, aangezien het onderzoek niet is uitgevoerd in de voorplantingsperiode. De burcht is de enige burcht in het onderzochte gebied (vanaf 1,3 kilometer stroomopwaarts tot 1,8 kilometer stroomafwaarts). Mogelijk is wel een leger aanwezig binnen deze afstand. Het intensief belopen van de burcht kan voortkomen uit het feit dat er elders geen mogelijkheden zijn voor een burcht en om die reden elke dag gebruikt wordt. Er zijn geen alternatieve locaties voor burchten in de omgeving van de aangetroffen burcht binnen het projectgebied. Langs de Maas zijn diverse oeverprojecten in uitvoering. Het is mogelijk dat dit dier op deze voor de soort (zeer) matig geschikte locatie een alternatief heeft gevonden voor de tijdelijke ongeschiktheid van het leefgebied op de projectlocaties.

Het projectgebied bestaat uit ongeveer 440 meter van het Julianakanaal en de daarop aansluitende oostelijke oever. De bouwkuipen zijn circa 180 meter lang en 30 meter breed en worden leeggepompt. Van de bouwkuip bevindt zich 24 meter in het water en 6 meter op de oever. Bouwkuip noord ligt op 138 meter afstand van de burcht. Vanwege de grote afstand van meer dan 100 meter is het effect van de werkzaamheden van bouwkuip noord op de bever zeer onwaarschijnlijk. Een wildcamera is geplaatst om de bever te monitoren. Mocht er verstoring plaatsvinden dan worden de werkzaamheden stilgelegd. Dit is beschreven in hoofdstuk 4 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Activiteitenplan verruiming Julianakanaal haven Stein van 5 november 2019'.

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de soort tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven in hoofdstuk 6 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Activiteitenplan verruiming Julianakanaal haven Stein van 5 november 2019'. De door u voorgestelde maatregelen zijn voldoende.

U stelt voor om de burcht ongeschikt te maken om te voorkomen dat bevers gedood of opzettelijk verstoord worden door werkzaamheden. Bij een goede uitvoering van maatregelen zal de bever uit eigen beweging op zoek gaan naar ander geschikt leefgebied. Voorafgaand aan de werkzaamheden worden maatregelen uitgevoerd om de bever zelfstandig te laten vertrekken.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum

8 januari 2020

Onze referentie

Aanvraagnummer

Kenmerk

WNB/2019/024.toek

De ingang van de burcht wordt voor driekwart met grond dicht gemaakt of voor driekwart verspert met boomstammetjes. De grond wordt niet aangestampt of verdicht want er moet nog lucht in het hol kunnen komen. De vegetatie wordt verwijderd in het totale projectgebied en in de omgeving van de burcht. Hiermee wordt voorkomen dat de bever elders zijn burcht gaat maken. Indien dit toch het geval is, dan wordt dit gemeld bij het bevoegd gezag. Als de burcht voor driekwart is dichtgemaakt, wordt er regelmatig op graaf- of vraatactiviteit gecontroleerd. Is de ingang naar de burcht weer open gemaakt, dan wordt het dichtzetten herhaald. Worden er geen graaf- of vraatactiviteiten meer gesignaleerd, dan wordt de monitoring gedurende 2 weken minimaal voortgezet. Pas als de dichtgemaakte ingang 2 weken achtereen niet meer is opengemaakt, kan ervan uit worden gegaan dat de bever niet meer in de burcht aanwezig is. Indien er een wildcamera voor de burcht geplaatst wordt en aangetoond wordt dat de bever het hol heeft verlaten en minimaal 2 dagen niet meer gesignaleerd is kan ervanuit worden gegaan dat de bever niet in de burcht aanwezig is. Vervolgens wordt het gehele hol aangevuld met grond of de takken van de burcht worden verwijderd. Mocht de bever blijven terugkomen dan kan er gaas (of een ander materiaal) verwerkt worden in de waterkering van de oever. Indien de bever na 2 weken niet wil verplaatsen, wordt het hol gecontroleerd en onder begeleiding van een ecooloog afgegraven. Allereerst dient men te inspecteren of de bever in de burcht aanwezig is. De burcht wordt vervolgens voorzichtig open gegraven om te voorkomen dat de bever door instorting en verstikking om het leven komt. Mocht de bever aanwezig zijn in de burcht, dan krijgt hij op deze manier de mogelijkheid om het water in te vluchten.

Door de werkzaamheden wordt de burcht permanent verwijderd. De functionaliteit van de voortplantings- of rustplaats van de bever blijft hierdoor niet behouden. Deze aantasting is dan ook een overtreding van de verbodsbepalingen uit artikel 3.5, lid 4 van de Wet natuurbescherming. Daarom wordt ontheffing verleend.

Voor het verdwijnen van de burcht in het plangebied worden geen specifieke mitigerende maatregelen getroffen, de bever in kwestie zal zich ter plaatse opnieuw moeten vestigen en een nieuwe burcht moeten graven.

Door de maatregelen in de minst kwetsbare periode van de bever (voor maart 2020 of vanaf september 2020 – maart 2021) uit te voeren is het mogelijk dat de bever een nieuwe leefomgeving vindt voor de voortplantingsperiode. Langs de oevers van de Maas, op ruim 500 meter afstand, is voldoende leefgebied waar de bever zelfstandig op zoek kan naar een nieuwe verblijfplaats.

Gunstige staat van instandhouding

De bever komt voor in (de omgeving van) het plangebied. De regionale verspreiding (Limburg) laat ook zien dat langs de Maas (op 500 meter afstand van de projectlocatie) de lokale populatie sterk is toegenomen. Door de werkzaamheden zal een burchtlocatie van de bever verdwijnen langs het Julianakanaal. Het Julianakanaal zelf is in zeer beperkte mate geschikt voor de bever. De lokale populatie en aanwezig geschikt leefgebied voor de soort bevindt zich langs de Maas (zie ook figuur 9 in 'Activiteitenplan verruiming Julianakanaal haven Stein' van 5 november 2019), wat als kerngebied fungeert in Limburg.

De burchtlocatie is niet van belang voor het behoud of verbetering van de regionale of landelijke staat van instandhouding van de bever.

Door aantasting van één burcht en de bestaande uitwijkmogelijkheden op circa 500 meter afstand van de huidige verblijfplaats, is het aannemelijk dat de bever in het gebied aanwezig blijft. De gunstige staat van instandhouding van de bever komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de door u voorgestelde maatregelen en volgens de overige in de ontheffing opgelegde voorschriften.

Andere bevredigende oplossing

In uw projectplan stelt u dat in de alternatievenafweging in het MER er alternatieven of varianten van de verbreding van het Julianakanaal zijn onderzocht. In het MER is besloten dat de huidige vorm van het project, het Voorkeursalternatief, het meest gunstige alternatief is, waarvoor geen andere bevredigende oplossing bestaat.

Het Julianakanaal ter hoogte van Stein is niet breed en diep genoeg. Doordat de dijk niet verlegd kan worden vanwege aanwezig bebouwing, is gekozen voor de oplossing om een damwand in de teen van de dijk te plaatsen en het kanaal tot aan deze damwand te verruimen. De ruimte (grond) tussen de damwand en het Julianakanaal wordt verwijderd om de vaarweg te kunnen verbreden en te verdiepen. De ruimte tussen de damwand en het Julianakanaal is niet volledig verwijderd, omdat de werkzaamheden halverwege zijn stilgelegd. Juist op deze locatie heeft de bever zijn burcht gemaakt. Deze situatie is op dit moment nog steeds aanwezig nabij Stein. Pas nadat deze werkzaamheden zijn afgerond betreft het een permanente situatie en voldoet het Julianakanaal ter plaatse van Stein aan de randvoorwaarden.

Er zijn geen alternatieven die geen schade toebrengen aan de voortplantings- of rustplaats van de bever. De beverburcht bevindt zich op de locatie waar het Julianakanaal verbreed moet worden. Ter plaatse van de beverburcht wordt er gestart met werken buiten de meest kwetsbare periode (voorplantingsperiode) van de bever. Door de gekozen inrichting, werkwijze en de planning (buiten de kwetsbare periode) wordt schade aan de bever zoveel mogelijk voorkomen. Hiermee is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

Belang

U heeft ontheffing van verbodsbepalingen aangevraagd op grond van het belang: 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten', zoals genoemd in artikel 3.8, lid 5, sub b van de Wet natuurbescherming.

De Maasroute is een belangrijke vaarweg in Nederland voor het goederenvervoer met binnenvaart naar de rest van Europa. Vanuit het Europese, nationale en regionale beleid wordt daarom gestimuleerd dat de Maasroute voldoet aan de eisen van een klasse Vb-vaarweg (vaarweg van schepen van 190 meter lang, 11,4 meter breed en 3,5 meter diepgang). Een tendens die zich daarnaast en mede door uitvoering van het beleid voordoet, is de groei van het goederenvervoer per

binnenvaartschip. Deze groei wordt opgevangen door te varen met grotere schepen. Om grotere scheepvaart mogelijk te maken op het Julianakanaal dient het kanaal op verschillende plaatsen verbreed en verdiept te worden. De breedte van de vaarweg ter hoogte van Stein is onvoldoende voor de groter wordende binnenvaartschepen, zodat zich problemen voordoen op dit deel van de vaarweg. Hierdoor ontstaat de noodzaak om het Julianakanaal te verbreden en geschikt te maken als Vb-vaarweg en voor maximaal 3-laagscontainervaart.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
8 januari 2020

Onzereferentie
Aanvraagnummer

Kenmerk
WNB/2019/024.toek

De Maasroute is onderdeel van 'De Ruit'. 'De Ruit' is een centraal in de Benelux gelegen netwerk van waterwegen tussen Antwerpen, Rotterdam, Duitsland en Oost-België. In een convenant op Benelux-niveau is vastgelegd dat de vaarwegen binnen De Ruit minimaal op het niveau van een Vb-vaarweg moeten worden gebracht. Op dit moment wordt aan Belgische zijde het Albertkanaal (Luik-Antwerpen) verruimd en zijn er vergevorderde plannen voor de aanleg van een vierde sluis bij Ternaaien ten behoeve van de Vb-vaart. De sluis Ternaaien vormt de toegang vanuit België tot de Maasroute. In dit verband is het noodzakelijk om de Maasroute in Nederland op te waarderen tot een Vb-vaarweg.

De Maasroute is onderdeel van Trans Europese Netwerken. In 1996 is de Maasroute aangewezen als onderdeel van het hoofdnetwerk van vaarwegen binnen de Trans Europese Netwerken (TEN). Dit is een uitgebreid netwerk van wegen, vaarwegen, spoorwegen en pijpleidingen dat de infrastructuur vormt voor het transport binnen Europa. Op grond hiervan moet de Maas minimaal geschikt zijn voor Vb-schepen. Eind juni 2003 is een lijst van prioritaire TEN-projecten gepubliceerd. Deze projecten vormen de ruggengraat van de Europese infrastructuur. Doel van de prioritaire projecten is dat er een corridor ontstaat. De Maasroute is onderdeel van de Rijn-Main-Donau-corridor. De Maasroute staat ook op de lijst van prioritaire TEN-projecten en maakt dus deel uit van deze ruggengraat.

Gelet op het voorgaande ben ik van oordeel dat het belang 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' voldoende is om de negatieve effecten op de bever die als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

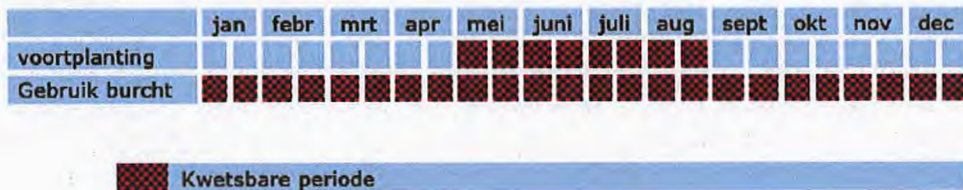
6 MAATREGELEN

Uit de omgevingscheck is gebleken dat in de ruime omgeving (2,8km) langs het Julianakanaal marginaal geschikt leefgebied voor bever aanwezig is, het primaire leefgebied (en verspreiding van de soort) ligt langs de Maas. Sporen en geschikte (duurzame) burchtlocaties zijn tussen Stein en Berg niet aanwezig. Het proberen te verplaatsen / creëren van een nieuwe burchtlocatie leidt bij het Julianakanaal niet tot een duurzame territorium.

Verjagen of wegvangen van bevers van plekken waar ze bijvoorbeeld om (water)veiligheidsredenen niet gewenst zijn, is slechts zinvol als het hooguit suboptimaal habitat betreft. Het actief wegvangen om vervolgens de bevers direct te verplaatsen naar een gebied in de directe omgeving wordt afgeraden, omdat de dieren weer terug zullen proberen te keren naar het oorspronkelijke gebied (BIJ12, 2017). Om deze reden voeren we maatregelen uit om de bever zelfstandig te laten vertrekken. In het Maasdal, op ruim 500m afstand is voldoende leefgebied waar de bever zelfstandig op zoek kan naar een nieuwe verblijfplaats.

6.1 PLANNING WERKZAAMHEDEN

De werkzaamheden starten met het trillen van damwanden ten behoeve van de bouwkuip (zie hoofdstuk 4). Aangezien niet kan worden uitgesloten dat de bever hierdoor verstoord wordt, worden alle werkzaamheden m.b.t. de zuidelijke bouwkuip uitgevoerd nadat de bever de burcht definitief heeft verlaten (zie ongeschikt maken). Het ongeschikt maken van de burcht vindt plaats in de minst kwetsbare periode van de soort, maar ook buiten het broedseizoen van vogels. Dit houdt in dat de burchtlocatie voor maart of vanaf september 2020 ongeschikt gemaakt wordt. Het ongeschikt maken in deze periode betekent ook dat het projectgebied ongeschikt gemaakt wordt voor broedende vogels.

6.2 ONGESCHIKT MAKEN

Het ongeschikt maken van een burcht of van leefgebied is een maatregel om te voorkomen dat er bevers gedood worden door de werkzaamheden. Bij een goede uitvoering van de maatregel zullen de dieren uit eigen beweging (passieve verplaatsing) op zoek gaan naar ander geschikt leefgebied. Dit laatste moet dan in de aangrenzende omgeving aanwezig zijn (BIJ12, 2017). Voorafgaand aan de werkzaamheden worden maatregelen uitgevoerd om de bever zelfstandig te laten vertrekken. Dit wordt gedaan conform de richtlijnen van het kennisdocument bever.

- De ingang van de burcht wordt voor $\frac{3}{4}$ dicht gezet met grond of voor $\frac{3}{4}$ te versperren met boomstammetjes. De grond wordt niet aangestampt of verdicht; er moet nog lucht het hol in kunnen komen;
- De omgeving van de beverburcht én het totale projectgebied wordt kaal gemaakt, vegetaties worden verwijderd. Hiermee wordt voorkomen dat de bever elders zijn burcht gaat maken. Indien dit het geval toch is, dan wordt voor deze nieuwe burcht dezelfde maatregelen getroffen;
- Als een burcht voor $\frac{3}{4}$ is dichtgezet, wordt regelmatig de graaf- of vraatactiviteit gecontroleerd. Is de ingang naar de burcht weer open gemaakt, dan wordt het dichtzetten herhaald;
- Worden er geen graaf- of vraatactiviteiten meer gesignaleerd, dan wordt de inspectie gedurende minimaal 2 weken voortgezet. Pas als de dichtgemaakte ingang 2 weken achtereen niet meer is opengemaakt, kan er vanuit worden gegaan dat er geen bever meer in de burcht aanwezig is. Indien een wildcamera voor de burcht geplaatst wordt én aangetoond wordt dat de bever het hol heeft verlaten en minimaal 2 dagen niet meer gesignaleerd is kan ervanuit worden gegaan dat de bever niet in de burcht aanwezig is;

- Het gehele hol wordt aangevuld met grond of de takken van de burcht worden verwijderd. Mocht de bever blijven terugkomen dan kan er gaas (of een ander materiaal) verwerkt worden in de waterkering of oever.
- Indien de bever na 2 weken niet wil verplaatsen, wordt het hol gecontroleerd en onder begeleiding van een ecooloog afgegraven. Allereerst dient men te inspecteren of er bevers in het oeverhol dan wel burcht aanwezig zijn. Een oeverhol / burcht wordt vervolgens voorzichtig open gegraven om te voorkomen dat er bevers door instorting en verstikking om het leven komen. Indien de Bever aanwezig is in het oeverhol, krijgt hij de mogelijkheid om het water in te vluchten.

To

RvO

From

Heleen Broier

Copy

Dennis van Beek

Date

10 December 2019

Page

1 | 5

MEMO

Memo aanvullende informatie ontheffingsaanvraag Stein

U heeft op 3 december 2019 een brief en op 5 december 2019 een mail gestuurd met aanvullende vragen betreffende de ontheffingsaanvraag "Verruiming Jullianakanaal Haven Stein" met kenmerk WNB/2019/024.nac. In deze memo geven wij antwoord op de door jullie gestelde vragen.

Vraag 1: Kunt u aangeven of de ontheffing ook op uw naam moet komen te staan? De gemachtigde is de heer D. van Beek. Uit de ingediende aanvraag blijkt mij niet dat de persoon, die de aanvraag heeft ondertekend, gemachtigd is om namens Rijkswaterstaat in rechte te handelen. Ik verzoek u om mij aan te tonen dat u namens Rijkswaterstaat in rechte handelt.

Antwoord: Dennis van Beek is de projectmanager vanuit Boskalis voor het project en Heleen Broier is de ecooloog. Dennis van Beek heeft geen toegang tot het loket (e-herkenning, mijnrvo.nl) voor indienen van ontheffingsaanvragen, Heleen Broier wel. In overleg met mvr. Bollerman is kortgesloten dat een machtiging van Dennis van Beek voldoende is. Deze machtiging (volmacht) is als bijlage toegevoegd aan deze memo.

Vraag 2: Uit de door u ingediende aanvraag blijkt mij onvoldoende duidelijk voor welke verbodsbepalingen uit artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming u wenst aan te vragen. In het aanvraagformulier is aangevraagd voor het beschadigen en vernielen van rust- en verblijfplaatsen van de bever. In hoofdstuk 4.2 van het Activiteitenplan geeft u aan dat een ontheffing voor het opzettelijk verstoren ook noodzakelijk is. Graag wil ik u vragen dit toe te lichten. Kunt u aangeven voor welke verbodsbepaling(en) u een ontheffing aanvraagt: artikel 3.5, lid 2 (opzettelijk verstoren) of artikel 3.5, lid 4 (voortplantings- of rustplaatsen beschadigen of vernielen), of beide?

Antwoord: Wij vragen voor beide verbodsbepaling - artikel 3.5, lid 2 (opzettelijk verstoren) en artikel 3.5, lid 4 (voortplantings- of rustplaatsen beschadigen of vernielen) – een ontheffing aan. Artikel 3.5 lid 2 is noodzakelijk om ervoor te zorgen dat de bever een ander onderkomen gaat zoeken.

Vraag 3: In het aanvraagformulier heeft u aangegeven ontheffing te willen aanvragen voor de periode van 5 november 2019 tot 31 december 2021. De begindatum is reeds verstreken. De ontheffing gaat in vanaf de datum dat het besluit wordt verzonden. Werkzaamheden mogen pas aanvangen wanneer het besluit van kracht is.

Antwoord: Akkoord. Wij hebben de datum van indienen aangehouden, omdat de planning van de datum van het verlenen van de ontheffing onbekend was. Aangezien wij zo snel mogelijk willen starten is de meest vroege datum ingesteld.

Vraag 4. Op de soortenbijlage van het aanvraagformulier heeft u aangegeven ontheffing aan te vragen voor soorten die vermeld staan in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming. In verband met het voorkomen van deze soorten moet u aantonen dat er voor het overtreden van de verbodsbepalingen geen andere bevredigende oplossing is. U heeft aangegeven dat dit in de MER is verwoord. Dit is niet voldoende. Ik verzoek u alsnog een onderbouwing van de alternatievenafweging voor de aangevraagde werkzaamheden aan te leveren.

Antwoord:

In het **Tweede Structuurschema Verkeer en Vervoer II (1990)** is beleid verwoord dat erop is gericht de groei van het vervoer over de weg te beperken en alternatieve, milieuvriendelijke transportwijzen (waaronder de binnenvaart) te stimuleren. De Maasroute is in het SVV II aangewezen als hoofdvaarweg en er wordt naar gestreefd de Maasroute geschikt te maken voor tweebaksduwvaart (Vb-vaarweg).

In de **Notitie Goederenvervoer (1994)** is de doelstelling verwoord om de concurrentiekracht van de transporten distributiesector te behouden en waar nodig te versterken. Bereikbaarheid van de mainports en van de belangrijkste economische centra krijgt daarbij veel aandacht. Het geformuleerde beleid is er daarom op gericht het goederenvervoer via onder andere de binnenvaart te bevorderen. Gedachte hierachter is dat milieuvriendelijker en congestie-vrijer transport wordt gerealiseerd.

In de nota **Transport in Balans (1996)** is aangegeven de Maasroute uit te voeren om het marktaandeel van de binnenvaart verder te vergroten. Dit is noodzakelijk omdat de groei van de automobiliteit veel forser is dan voorzien, en omdat de verwachte forse groei van het goederenvervoer ongewenste gevolgen kan hebben voor het milieu en de bereikbaarheid.

Op **9 oktober 2000** heeft de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat het standpunt ten aanzien van de **Tracéwetprocedure Zandmaas/Maasroute** uitgebracht. Hierin is aangegeven dat voor de Maasroute een verruiming noodzakelijk is om concurrerende scheepvaart op de Maas te behouden. Tussen 2010 en 2050 kan de Maasroute tot 25 miljoen ton van de groei van het wegvervoer overnemen. Hiervoor wordt de Maasroute een klasse Vb-vaarweg met 3,5 meter diepgang, kunnen grotere schepen worden gefaciliteerd en de vlotheid op en de toegankelijkheid van de Maasroute worden gewaarborgd.

De opvolger van het **SVV II is de Nota Mobiliteit (2004)**. Hierin is aangegeven dat tot 2020 het goederentransport via het water sterk zal groeien. Daarnaast stelt de Nota Mobiliteit dat betrouwbare reistijden een voorwaarde zijn om te kunnen groeien. Omdat groei gepaard gaat met intensiever gebruik van de vaarwegen moet het achterstallig beheer en onderhoud worden ingehaald en de capaciteitsknelpunten worden weggenomen. In de Nota Mobiliteit is voor de Maasroute het volgende streefbeeld voor 2020 opgenomen: doorgaande hoofdvaarweg voor ten minste klasse V en 4-laagscontainervaart.

De provincie Limburg besteedt nadrukkelijk aandacht aan de Maasroute in haar beleid, omdat de Maas een sterk structurerende werking heeft op de ruimtelijk en economische ontwikkelingen in Limburg. In het **Provinciaal Mobiliteitsplan (1996)** benoemt de provincie dat de Maasroute een veel groter aandeel in het goederenvervoer dient te krijgen. Zeker nadat de vierde sluis bij Ternaaien gerealiseerd is, biedt deze vaarroute goede mogelijkheden voor het vervoer over water.

In het **Provinciaal Omgevingsplan Limburg (2001)** is aangegeven dat uit het oogpunt van goederenvervoer de relevante gebieden snel en ongestoord bereikbaar moeten zijn via transportassen van (inter)nationale betekenis. In het POL is de Maas beschreven als onderdeel van internationale transportassen, waarbij modernisering van de Maasroute als belangrijk wordt aangemerkt.

Alternatieven

In de Trajectnota/MER zijn een aantal scheepvaartalternatieven gezien die met name zijn gericht op de verbetering van de efficiency van de scheepvaart. De alternatieven hebben een oplopend ambitieniveau en verschillen op het punt van de vaarwegklasse (Va of Vb), de diepgang, de lengte van het te verruimen traject en tot op zekere hoogte de milieueffecten.

Nulalternatief: De Maasroute wordt niet verbeterd en blijft op het traject Weurt – Ternaaien tot 3 meter diepgang doorgaand alleen bevaarbaar met klasse Va-schepen (eenbaksvaart) en op het traject Weurt-Maasbracht, afhankelijk van de stroomsnelheid, gemiddeld 9 maanden per jaar tot 2,8 meter diepgang met tweebaksduwvaart. Door diepgangsrestricties en oplopende wachttijden wordt de bestaande vloot sub-optimaal benut en zijn de transportkosten relatief hoog. Ook kan de vloot niet meegroeien met de landelijke schaalvergroting in de binnenvaart. Hierdoor komt tweebaksduwvaart weinig voor en blijven schaalvoordelen uit. Relatieve verslechtering van de bereikbaarheid over water in de Maascorridor en negatieve modal shift. Strijdig met het SVV-streefbeeld.

Va-3,5 meter-alternatief: De gehele Maasroute wordt doorgaand bevaarbaar met klasse Va-schepen tot 3,5 meter diepgang i.p.v. 3 meter. Daarbij wordt het Julianakanaal verbreed tot een volwaardige klasse Va-vaarweg. De eerdergenoemde overschrijding van wachttijdlimieten wordt opgeheven door uitbreiding van de schutcapaciteit. Door diepgangsvergroting en een snellere passage van sluizen wordt de bestaande vloot beter benut en dalen de transportkosten. Daarnaast ontstaan beperkte schaalvoordelen. Er is geen substantiële ontwikkeling van tweebaksduwvaart. Beperkte modal shift en een geringe verbetering van de bereikbaarheid over water op de Maasroute. Voldoet niet aan het SVV-streefbeeld.

Meest Milieuvriendelijk Alternatief (MMA): De gehele Maasroute wordt doorgaand bevaarbaar met klasse Va-schepen tot 3,5 meter diepgang. Om het milieu te sparen wordt alleen het traject Weurt-Born bevaarbaar met tweebaksduwvaart (klasse Vb) tot 3,5 meter diepgang en wordt het Julianakanaal bezuiden Born slechts verbreed binnen het bestaande profiel. De overschrijding van wachttijdlimieten bij sluizen wordt opgeheven door uitbreiding van de schutcapaciteit. Door diepgangsvergroting en een snellere passage van sluizen wordt de bestaande vloot beter benut en dalen de transportkosten. Daarnaast ontstaan schaalvoordelen door de ontwikkeling van tweebaksduwvaart op het noordelijke deel van de Maasroute tot Born, echter niet tot de belangrijke Maashaven Stein. Verhoogde modal shift en een goede bereikbaarheid over water in het noordelijke en drukste deel van de Maasroute. Voldoet deels aan het SVV-streefbeeld. Tegen de voorgestelde verbreding van het Julianakanaal door middel van damwanden is geageerd door natuurorganisaties. Deze verbreding blijkt slechter voor fauna dan de voorgestelde verbreding in de alternatieven Va-3,50 meter en Vb-3,50 meter.

Vb-3,5m Alternatief: De gehele Maasroute wordt doorgaand bevaarbaar voor tweebaksduwvaart tot 3,5 meter diepgang. Hiermee voldoet ook de gehele Benelux-vaarwegruut aan het streefbeeld. De overschrijding van wachttijdlimieten bij sluizen wordt opgeheven door uitbreiding van de schutcapaciteit. Door diepgangsvergroting en een snellere passage van sluizen wordt de bestaande vloot beter benut en dalen de transportkosten. Daarnaast ontstaan verhoogde schaalvoordelen door de ontwikkeling van tweebaksduwvaart op de trajecten Hedel/Weurt – Belgische grens. Verhoogde modal shift en een goede bereikbaarheid over water op de gehele Maasroute. Voldoet volledig aan het SVV-streefbeeld.

Vb-4m Alternatief: De gehele Maasroute wordt doorgaand bevaarbaar voor zowel klasse Va- als Vb-schepen tot 4 meter diepgang. De overschrijding van wachttijdlimieten bij sluizen wordt opgeheven door uitbreiding van de schutcapaciteit. Door diepgangsvergroting en een snellere passage van sluizen wordt de bestaande vloot optimaal benut en dalen de transportkosten maximaal. Daarnaast ontstaan maximale schaalvoordelen door een verhoogde inzet en een optimale benutting van tweebaksduwvaart op het de trajecten Hedel/Weurt – Belgische grens. Maximale modal shift en een maximale bereikbaarheid over water op de gehele Maasroute. Voldoet ruim aan het SVV-streefbeeld, maar de kosten-batenverhouding is door de zeer hoge kosten ongunstig.

Voorkeursalternatief De opwaardering van de noord-zuidtak van de Maasroute tot klasse Vb met een diepgang van minstens 3,5 meter is overeenkomstig het streefbeeld van het SVV-2. Deze ingreep is maatschappelijk rendabel. Economisch doordat het in hoge mate bijdraagt aan een efficiënte scheepvaart; beleidsmatig gelet op het aanzienlijke potentieel aan modal shift en het feit dat het in de praktijk (vrijwel) even milieuvriendelijk is als het MMA. Aansluitend op de te bouwen klasse Vb-sluis bij Ternaaien, wordt over de gehele route internationale tweebaksduwvaart mogelijk, hetgeen in overeenstemming is met de status van TEN-vaarweg.

Gelet op het bovenstaande en de resultaten van inspraak, advies en onderzoek heeft het Vb-3,5m alternatief van de Trajectnota/MER de voorkeur. Daarbij heeft een opwaardering van de noord-zuidtak Weurt-Ternaaien, gelet op de intensievere scheepvaart, hogere prioriteit dan de opwaardering van de oost-westtak.

Vraag 5: In par. 4.2.2 van de quick scan d.d. 4 november 2019 beschrijft u eventueel aanwezige vliegroutes van vleermuizen. Omdat het Julianakanaal deel uit maakt van de migratieroutes van meervleermuizen wil ik u verzoeken hier een nadere toelichting op te geven en dan met name of er een kans bestaat dat er 's nachts gewerkt wordt en in dat geval hoe met de verlichting wordt omgegaan.

Antwoord: Voor start werkzaamheden wordt een ecologisch werkprotocol opgesteld waar onderstaande randvoorwaarden voor vleermuizen in genoemd staan:

Werkzaamheden worden grotendeels uitgevoerd tussen 07.00 en 19.00 uur. In de winter zijn vleermuizen niet actief (winterrust). Deze periode loopt globaal van november t/m februari. In de periode maart t/m oktober kunnen vleermuizen gebruiken het projectgebied (met name het Julianakanaal) mogelijk als foerageergebied en als vliegroute. In de eerste weken van maart en in de maand september en oktober, gaat de zon na 07.00 uur op (maart en september / oktober) of voor 19.00 uur (alleen in maart) onder. In deze korte periode is er mogelijk overlap tussen de activiteit van vleermuizen en de werkzaamheden. Voor die periode worden onderstaande maatregelen uitgevoerd.

Maatregelen:

- In de periode november t/m februari zijn geen specifieke maatregelen noodzakelijk.
- In de periode februari t/m oktober wordt de positionering en gebruik van alle lichtbronnen (werkverlichting, depotverlichting, bouwwatch, etc.) afgestemd met de ecooloog, waarbij de doelstelling is om verlichting op een dergelijke wijze te positioneren dat lichtverstrooiing (en daarmee samenhangende verstoring van vleermuizen) op het Julianakanaal en opgaande groene elementen voorkomen wordt.